Koodistopalvelun ajankohtaiset vuonna 2021

Aineistot ja analytiikka –yksikkö Koodistopalvelu

Mikko Härkönen

4.2.2021

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Esityksen sisältö

4.2.2021

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Esityksen sisältö:

- THL Koodistopalvelu –taustaa
- Koodistopalvelun vuosikello
- Valmisteilla olevat tietorakenteet
- Julkaistut tietorakenteet ja KP-tiedote

THL TIAA Tietoarkkitehtuuritiimi

- Kohti yhteentoimivampia sosiaali- ja terveysalan käsitteitä, tietorakenteita ja metatietoja kaikissa tiedon elinkaaren vaiheissa – Kaikki tieto löydettävissä, saatavilla, siirrettävissä, yhdistettävissä ja uudelleen käytettävissä (FAIR)

THL Koodistopalvelu –taustaa 1/4

- Laitoksen tehtävänä on
  - 4b) vastata sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedon sähköisen käsittelyn, siihen liittyvän tietohallinnon ja valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käytön ja toteuttamisen suunnittelusta, ohjauksesta ja seurannasta;
  - **5) kehittää ja ylläpitää sosiaali- ja terveysalan keskeisiä termejä, määrityksiä ja luokituksia**

(Laki Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta 31.10.2008/668 2§)

THL Koodistopalvelu –taustaa 2/4

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tehtävänä on **määrittää valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen toteutuksen edellyttämät tietosisällöt, käsitemallit ja toimintaprosesseja tukevat tietorakenteet. Lisäksi se vastaa koodistopalvelun sisällöstä.**
- Kansaneläkelaitos hoitaa koodistopalvelun tietoteknistä toteutusta.
- Koodistopalvelu **sisältää kaikki koodistot, joita tarvitaan asiakasasiakirjojen käsittelyssä valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen avulla**. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 9.2.2007/159 14 §)

THL Koodistopalvelu –taustaa 3/4

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos voi antaa tarkempia määräyksiä potilastietojärjestelmien ja potilasasiakirjojen tietorakenteista sekä muusta kuin edellä tarkoitetusta **tietojen luokittelusta**. (AsTL 2007/159 16 §)
- Sosiaali- tai terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyssä käytettävän tietojärjestelmän tulee täyttää **yhteentoimivuutta**, tietoturvaa ja tietosuojaa sekä toiminnallisuutta **koskevat olennaiset vaatimukset**. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä olennaisten vaatimusten sisällöstä (AsTL 2007/159 19 §)

THL Koodistopalvelu –taustaa 4/4

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos **antaa tarkemmat määräykset sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen rakenteista ja asiakasasiakirjoihin merkittävistä tiedoista.** (Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista 254/2015 5 §)

Timeline of Finnish Healthcare ICT Standardization for Interoperability

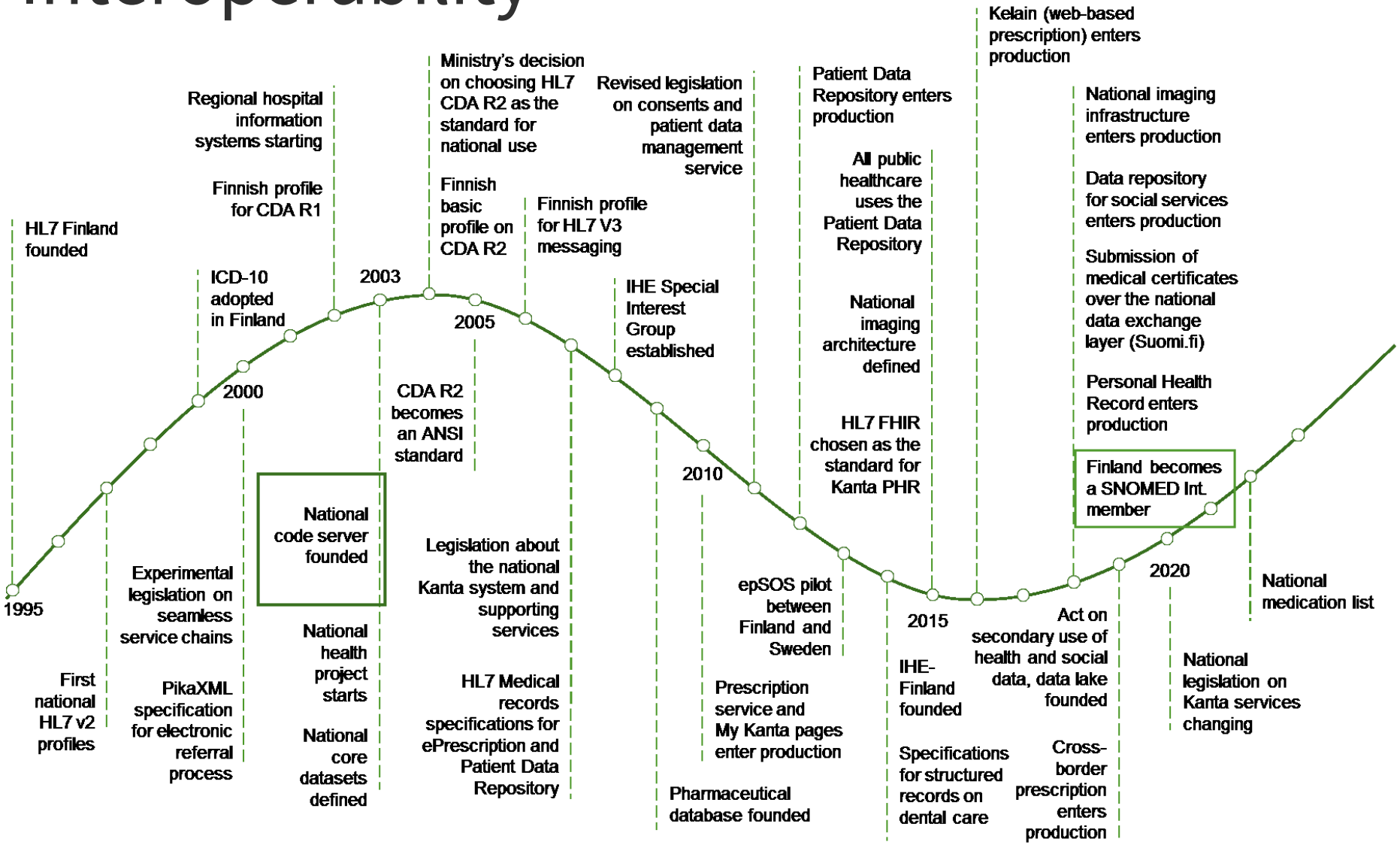

Sote-tietoarkkitehtuuri – tavoitetilan kuvaukset ja määrittelyt

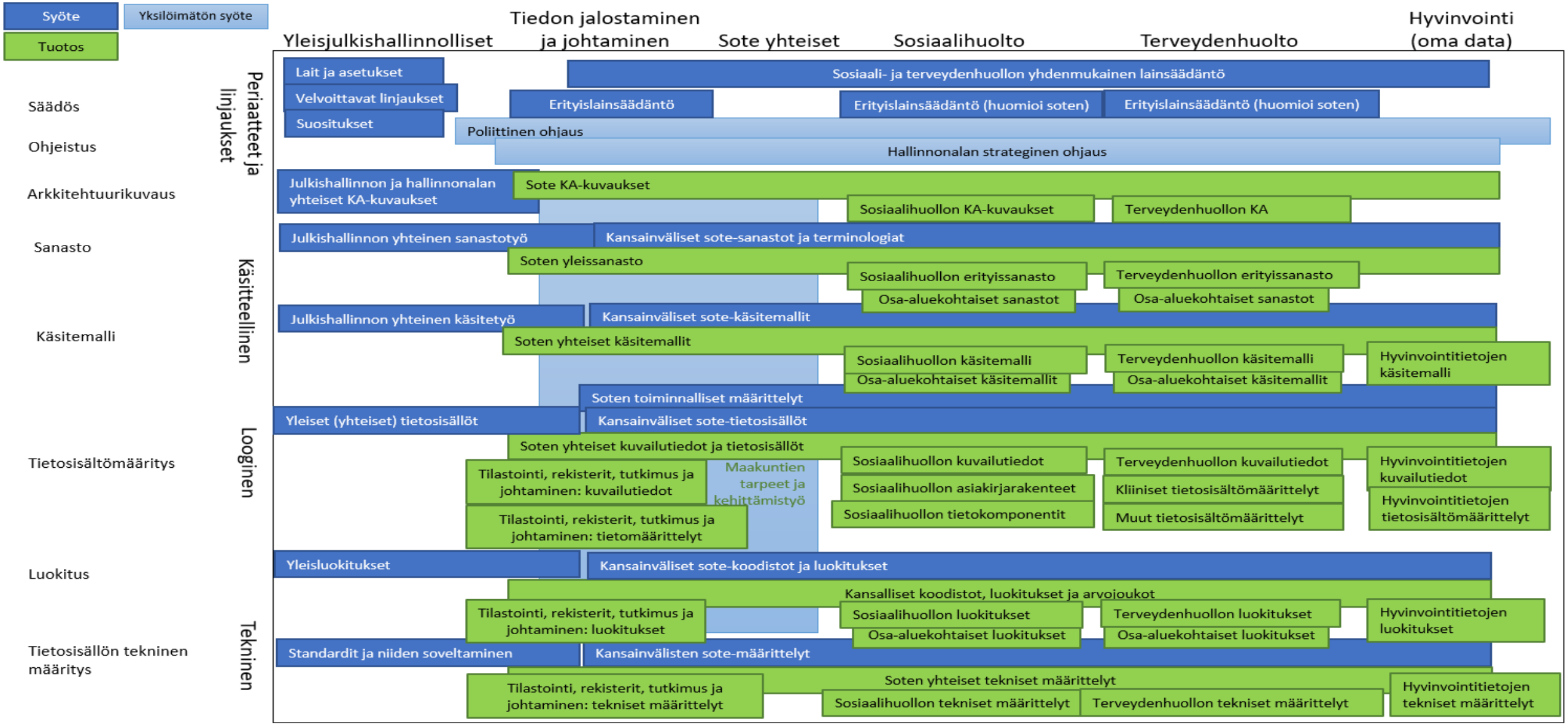

Koodistopalvelu – julkaisualustat ja -kanavat

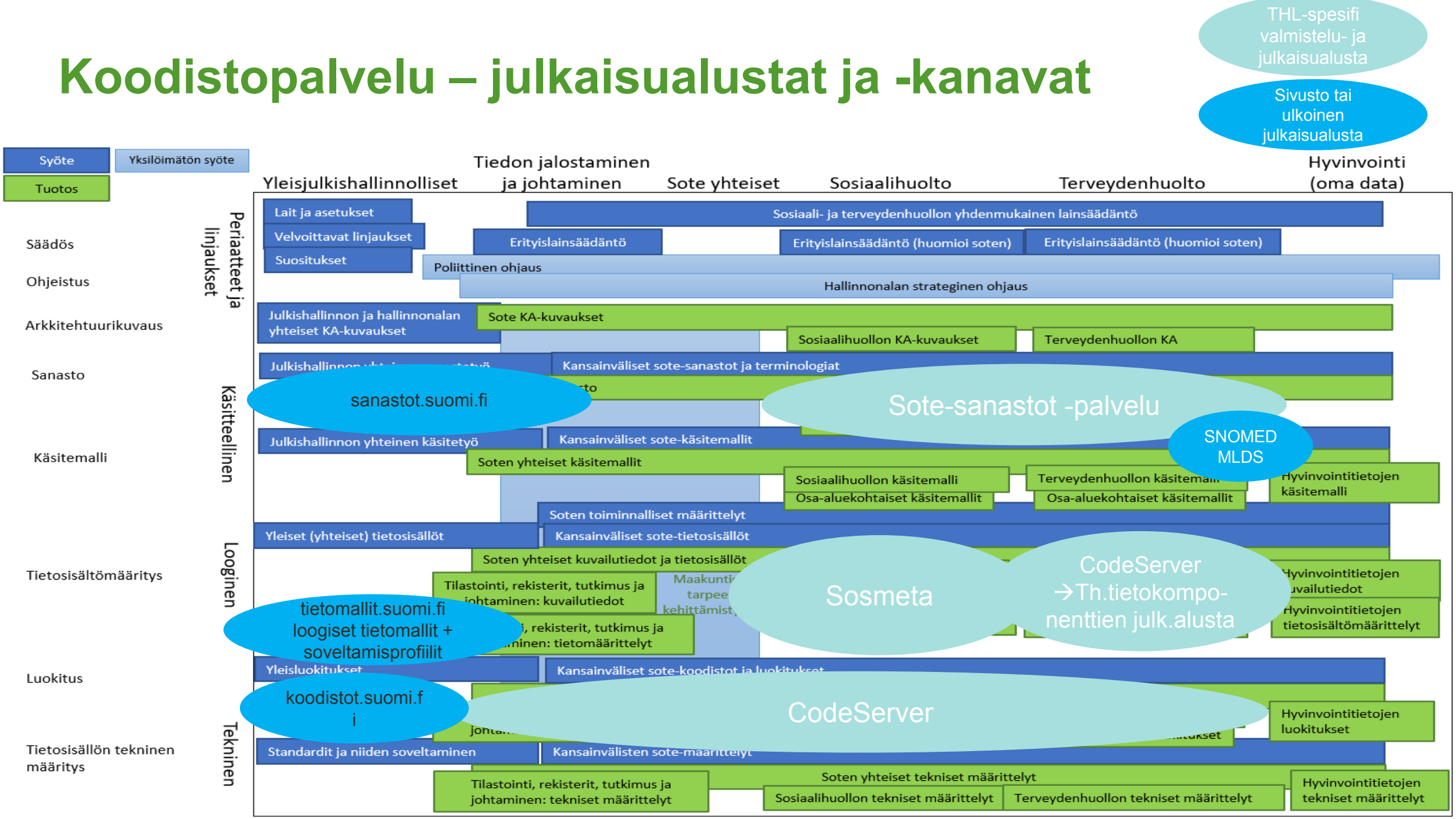

Kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon koodistopalvelu

- Tavoitteena sujuva ja laadukas koodistovalmistelu ja -julkaisu
- Koodistopalvelun asiantuntijat ja ryhmät valmistelijoiden tukena
- Prosessia käytetään, kokeillaan ja edelleen tarvittaessa tarkennetaan
- Pohja edelleen kehittämiselle ja viestinnän jatkosuunnittelulle
- Suunnitteilla mm. ”tilannetiedot” valmisteilla olevista koodistoista
- Koodistoihin tehtävät täydennykset ja ehdotukset hyödyntäjiltä erittäin tärkeitä
- Tietoa uusista ja päivitetyistä koodistoista Koodistopalvelutiedotteen kautta
- Thl.fi verkkosivut: Koodistopalvelutiedotteet, Ajankohtaista
- Liity postilistalle tai ilmoita kehittämistarpeista: koodistopalvelu@thl.fi

Koodistopalvelun vuosikello

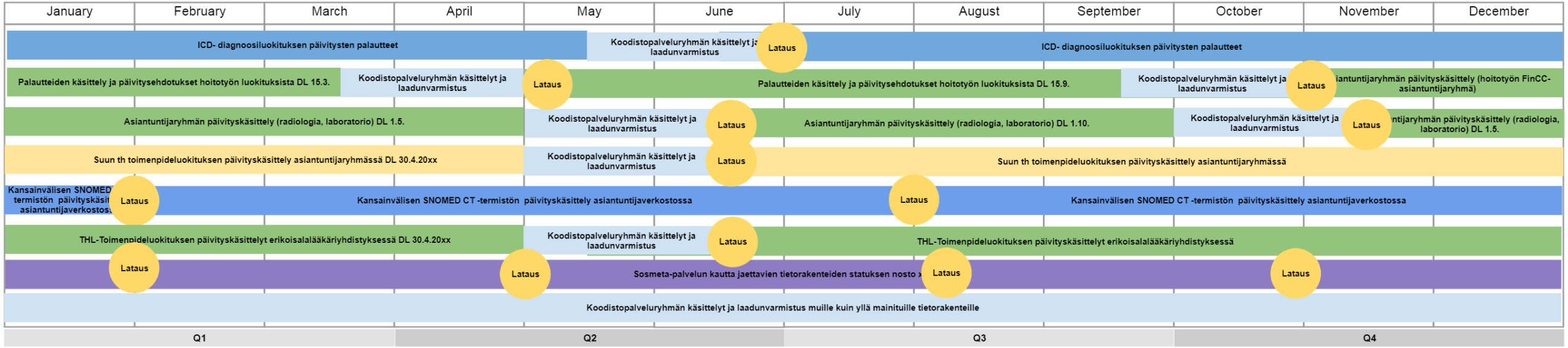

Koodistopalvelutoiminta

- Koodistopalveluprosessia on kehitetty eteenpäin vuoden 2014 jälkeen
- Tietorakenne-ehdotusta valmistelevan tahon ja Koodistopalveluryhmän välistä yhteistyötä on lisätty ja näiden vastuuta lisätty
- Koodistopalveluryhmä käsittelee ja päättää tietorakenne-ehdotuksen valmistelusta
  - Koodisto- tai tietorakenne-ehdotuksen valmistelutarve ja aikataulu voi muodostua myös laajemman hankkeen tai projektin kautta
- Valmisteluun liittyvät kriteerit ohjaavat koodistovalmistelu- ja käsittelyprosessia

SNOMED CT NRC Finland

- Suomi on liittynyt vuonna 2018 STM:n päätöksellä SNOMED Internationalin jäseneksi. Jäsenyys mahdollistaa SNOMED CT -termistön käytön Suomessa ilman erillismaksuja (edellyttää, että järjestelmää käytetään Suomessa tai muussa SNOMED Int. jäsenmaassa)
- SNOMED CT NRC Finland toimii käyttäjien ja SNOMED Int. Välisenä yhteyspisteenä.

SNOMED International MEMBER

snomed.org/fi

SNOMED CT -termistö

- SNOMED CT: laaja kansainvälinen termistö
- Sisältää lääketieteen termit ja mm. hoitotyön, palvelujen järjestämisen ja potilashallinnon termejä
  - Laajuus yli 300 000 termiä, yli 1 300 000 käsitteiden välistä suhdetta
  - rakenne ja ”pelisäännöt” mahdollistavat maa- alue- ja laitoskohtaiset laajennukset, eri maiden kansalliset laajennukset (mm. referenssimääritykset) ovat avoimia kaikille jäsenille

- Kansainvälinen jakelupakettia päivitetään kaksi kertaa vuodessa, sen lisäksi tulossa suomalaisia referenssijoukkoja vuoden 2021 aikana

SNOMED International MEMBER

snomed.org/fi

Valmisteilla olevia tietorakenteita

- Tietorakenteet = koodistot, lomakerakenteet, tietosisällöt, luokitukset, nimikkeistöt, testimittarit, organisaatiotyyppiset koodistot, termistö, sosiaalihuollon asiakasasiakirjarakenteet ja tietokomponentit
- Lomakerakenteet ja tietosisältörakenteet ohjaavat koko tietoarkkitehtuuria terveydenhuollon osalta ja näiden osalta valmistelu, ylläpito ja vaikutus eroaa yksittäisen koodiston ylläpidosta
- Kevään 2021 aikana päivitämme thl.fi/koodistopalvelun sivustoa, ja lisäämme sinne tietoa valmistelussa olevista tietorakenteista

Kiitos! Kysymyksiä? Kommentteja? Liity Koodistopalvelutiedotteiden jakelulistalle: koodistopalvelutiedote at thl.fi